T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ

DESEN PANOSU

Ankara, 2014

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR iv
GİRİŞ 1
ÖĞRENME FAALİYETİ- 1 3
1. CANSIZ MODEL ETÜTLERİNDEN DESEN ÇİZME 3
1.1. Cansız Etütler ile İlgili Tanımlar 3
1.1.1. Obje 3
1.1.2. Ölçü ve Oran 3
1.1.3. Çizgi 3
1.1.4. Desen 3
1.1.5. Eskiz 4
1.1.6. Etüt 4
1.1.7. Kompozisyon 4
1.1.8. Kalıp 4
1.2. Desen Çiziminde Kullanılan Araç Gereçler 5
1.3. Açık Koyu 5
1.4. Işık-Gölge 5
1.5. Renkli Etüt Çalışmaları 6
1.5.1. Kara Kalem ile 6
1.5.2. Guaj Boya ile 6
1.5.3. Kuru Kalem ile 7
1.6. Geometrik Biçimler 7
UYGULAMA FAALİYETİ 8
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 11
ÖĞRENME FAALİYETİ- 2 12
2. ESKİ İŞLEMELERDEN DESEN ÇİZME 12
2.1. Desen Çiziminde Kullanılan Araç Gereçler 12
2.2. Eski İşlemelerin Önemi ve Özellikleri 12
2.2.1. Desen Özelliği 13
2.2.2. Renk Özelliği 13
2.2.3. İplik Özelliği 13
2.2.4. Kumaş Özelliği 13
2.2.5. Uygulanan Teknik Özelliği 13
2.3. Desenin Birebir Aynısını Çizme (Röprodüksiyon) 14
2.4. Modernize Etme (Modernizasyon) 14
2.5. Kompozisyon Hazırlama 14
2.6. Kalıp Hazırlama 14
2.7. Renklendirme 14
2.8. Açık Koyu 14
UYGULAMA FAALİYETİ 15
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 19
ÖĞRENME FAALİYETİ- 3 20
3. İŞLEME TEKNİKLERİNE GÖRE DESEN ÇİZME 20
3.1. Desen Araştırması 20
3.2. Desen Çiziminde Kullanılan Araç Gereçler 20
3.3. İşleme Teknikleri 21

3.3.1. Basit Nakış İğne Tekniklerinin Desen Özelliği 21
UYGULAMA FAALİYETİ 22
3.3.2. Türk İşinin Desen Özelliği 23
3.3.3. Hesap İşinin Desen Özelliği 25
3.3.4. Maraş İşinin Desen Özelliği 26
3.3.5. Çin İğnesinin Desen Özelliği 28
3.3.6. Aplikenin Desen Özelliği 30
3.3.7. Beyaz İşin Desen Özelliği 32
3.3.8. Antep İşinin Desen Özelliği 33
3.3.9. Kordon Tutturma ve Astragan İşinin Desen Özelliği 34
3.3.10. Kum İğnesinin Desen Özelliği 36
3.3.11. Pul Boncuk Dikiş Tekniklerinin Desen Özelliği 38
3.4. Renklendirme 39
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 42
ÖĞRENME FAALİYETİ- 4 43
4. ÜRÜNE UYGUN DESEN ÇİZME 43
4.1. Nakışlı Ürün Çeşitleri 43
4.1.1. Dekoratif Örtüler ve Ürünler 43
4.1.2. Giyim ve Aksesuarları 44
4.1.3. Ev Tekstili 44
4.2. Kalıp Hazırlama 44
4.3. Kompozisyon 44
4.4. Renklendirme 44
UYGULAMA FAALİYETİ 45
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 47
MODÜL DEĞERLENDİRME 48
KAYNAKÇA 53

AÇIKLAMALAR

ALAN	**El Sanatları Teknolojisi**
DAL/ MESLEK	**El ve Makine Nakışı-Sanayi Nakışı**
MODÜLÜN ADI	**Desen Panosu**
MODÜLÜN TANIMI	Cansız model etütlerinden desen çizme, eski işlemelerden desen çizme, işleme tekniklerine göre desen çizme, ürüne uygun desen çizme konularının anlatıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	
YETERLİK	Desen panosu hazırlamak
MODÜLÜN AMACI	**Genel Amaç** Gerekli ortam sağlandığında etüdün aslına, desenin orijinalliğine, işleme tekniğine ve ürüne uygun olarak cansız model etütlerinden, eski işlemelerden desenler oluşturup bu desenleri ürüne ve işleme tekniklerine göre çizebileceksiniz. **Amaçlar** 1. Aslına uygun olarak cansız model etütlerinden çizimler yapıp desen oluşturabileceksiniz. 2. Desenin orijinalliğini bozmadan eski işlemelerden desen oluşturabileceksiniz. 3. İşleme tekniklerine uygun olarak desen çizebileceksiniz. 4. Ürüne uygun olarak desen çizimi yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	**Ortam:** Aydınlık, temiz atölye **Donanım**: Işıklı masa, desen kitapları, fotoğraf, dergi, yapılmış ürün örnekleri, renk katalogları, parşömen kâğıdı, çizimde kullanılan malzemeler, renkli kalemler makas
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her faaliyetten sonra, verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Modül sonunda ise kazandığınız bilgi ve becerileri ölçmek amacıyla öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme araçları ile değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Nakış tasarımı dersi içinde yer alan bu modül, temel nakış tekniğine uygun nakışlı ürün tasarımları oluşturmada büyük önemi olan desen hazırlamayı anlatmaktadır.

Burada öğreneceğiniz temel bilgiler doğrultusunda, etüdün aslına, desenin orijinalliğine, işleme tekniğine ve ürüne uygun olarak cansız model etütlerinden, eski işlemelerden desenler oluşturup bu desenleri ürüne ve işleme tekniklerine göre çizebilme bilgi ve becerisine sahip olacaksınız.

Unutmayınız ki yapılan bir işin görüntüsünün güzelliği, işlemeye başlamadan önce desenin itinayla hazırlanmasıyla mümkündür. Siz de bu faaliyeti başarıyla tamamladığınızda aslına, tekniğine ve ürüne uygun, aynı zamanda kısa sürede desen hazırlayabilir, hayatınızın her alanında kullanabileceğiniz gibi ekonomik olarak gelir de sağlayabilirsiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında, aslına uygun olarak cansız model etütlerinden çizimler yapıp desen oluşturabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Doğadan obje örnekleri araştırınız.
- Bu örnekleri sınıfta arkadaşlarınızla inceleyiniz.
- Yaptığınız araştırmalardan etüt çizimleri için uygun olanını seçiniz.

1. CANSIZ MODEL ETÜTLERİNDEN DESEN ÇİZME

1.1. Cansız Etütler ile İlgili Tanımlar

1.1.1. Obje

Doğada bulunan eni, boyu ve yüksekliği olan, uzayda yer kaplayan, hacmi bulunan her nesneye obje denir. Kısaca resme konu olan, model olan her şeydir.

1.1.2. Ölçü ve Oran

Büyüklük, nicelik, derece bakımından iki şey arasında ya da parça ile tüm arasında bulunan bağıntının karşılaştırılmasıdır.

1.1.3. Çizgi

Eşyaların sınırlarını, şekillerin yapısını, oluşumunu gösterebilmek için noktaların yan yana gelmesiyle oluşan, süreklilik gösteren, noktalar bileşimidir. Tek boyutludur, derinliği ve genişliği yoktur.

1.1.4. Desen

Renk kaygısı olmaksızın nesnelerin biçimlerini canlandıran resimdir. Işık-gölgeler, çizgiler, lekeler yardımıyla uygulanır. Renk düşünülmeden yapılır.

1.1.5. Eskiz

Görsel sanatlar alanında esas çalışmaya geçmeden önce, kısa sürede yapılan, ayrıntı göstermeyen resim ve ön taslak çalışmalarıdır (Şekil 1.1).

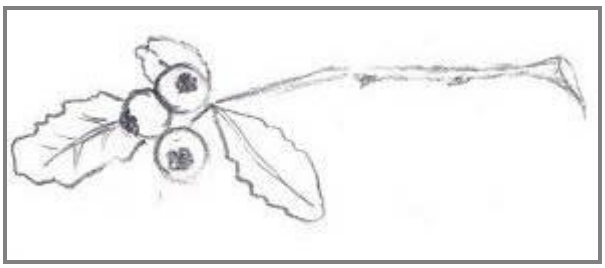

Şekil 1.1: Eskiz örneği

1.1.6. Etüt

Modele bağlı kalınarak uzun sürede yapılan, ayrıntılı (ışık-gölge) desen çalışmalarıdır.

Şekil 1.2: Etüt örneği

1.1.7. Kompozisyon

Bir yapıtı oluşturan parçaların bir düzen gösterecek biçimde bir araya getirilmesidir. Kompozisyonda en önemli unsur, parçaların bir bütün oluşturması, birbirine uyumsuz ve yabancı olmamasıdır.

1.1.8. Kalıp

Herhangi bir şeyin yapımında, şekline uygun birebir ölçüleriyle hazırlanan parçalara denir. Desende kalıp ise ürünün birebir ölçülerinde parşömen kâğıdına hazırlanmış şeklidir. Ayakkabı kalıbı, çiçek kalıbı, giysi kalıbı vb.

1.2. Desen Çiziminde Kullanılan Araç Gereçler

- Kurşun kalemler; sert (H), normal (HB) ve yumuşak (B), olmak üzere üç çeşittir.
- Kâğıtlar: resim kâğıdı, parşömen kâğıdı
- Etüdü yapılacak obje
- Boyalar: guaj boya, kuru kalem
- Fırça
- Silgi
- Pergel cetvel, gönye

1.3. Açık Koyu

Bir an için doğada renklerin yok olduğu varsayılırsa geriye kalan şey açık ve koyudur. Tüm nesneler açık, koyu, orta değerleriyle görüneceklerdir. Siyah-beyaz fotoğraf iyi bir örnektir. Resimden de renk kaldırıldığında geriye açık-koyu değerler kalacaktır. Açık-koyu bir rengin ışıktan gölgeye geçerken aldığı ton dereceleridir.

Şekil 1.3: Açık-koyu değerler

1.4. Işık-Gölge

Işığın etkisiyle nesnelerin üzerinde beliren ışıklı ya da gölgeli oluşumdur. Işık alan yerler aydınlık, almayan yerler karanlıktır. Işığın nesneler üzerinde yayılırken oluşturduğu açık orta, koyu ton değerleridir. Aydınlıktan karanlığa doğru orta değerler yer alır.

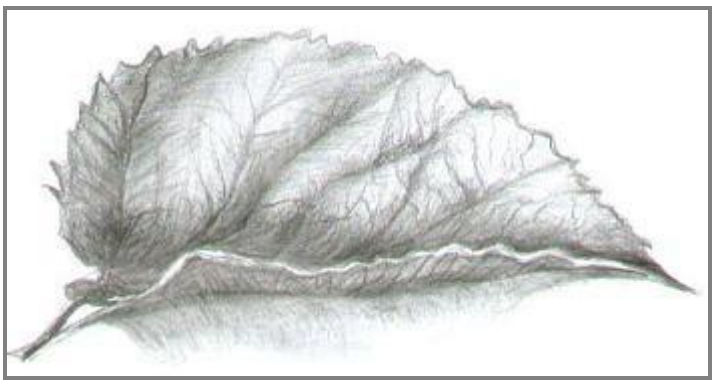

Şekil 1.4: Işık-gölge

1.5. Renkli Etüt Çalışmaları

1.5.1. Kara Kalem ile

Desenin kurşun kalem ve kömür kalemle ışık gölge ve kontur çalışmasıdır. Işık alan yerlerin açık, gölge olan yerlerin koyu olarak işlenmesidir.

1.5.2. Guaj Boya ile

Kapatıcı ve kolay bir tekniktir. Guaj boyada kıvam önemli faktördür. Yoğun biçimde kullanıldığında çatlama yapar. Su ile çok az inceltilir. Fırçadan akmakla akmamak arası bir kıvamda hazırlanmalıdır. Açık tonlar beyazla, koyu tonlar da renge siyah katılarak elde edilir (açık-koyu). Ayrıca ışıklı yerlerde sarı, turuncu; gölgeli yerlerde mavi, mor renkler kullanılabilir (ışık-gölge).

Resim 1.1: Guaj boya çalışması

1.5.3. Kuru Kalem ile

Kuru kalem tekniği, kara kalem tekniğinin renkli kuru kalemlerle çalışılmasıdır.

1.6. Geometrik Biçimler

Kare, daire, üçgen, dikdörtgen gibi geometrik şekillerin bir form oluşturacak şekilde bir araya getirilmesidir. Geometrik şekiller daha çok eski Türk işlemelerinde, halı, kilim, sumak gibi tekniklerin süslemesinde kullanılmıştır.

Resim 1.2: Geometrik biçimlerden desen

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki uygulamaları yapınız.

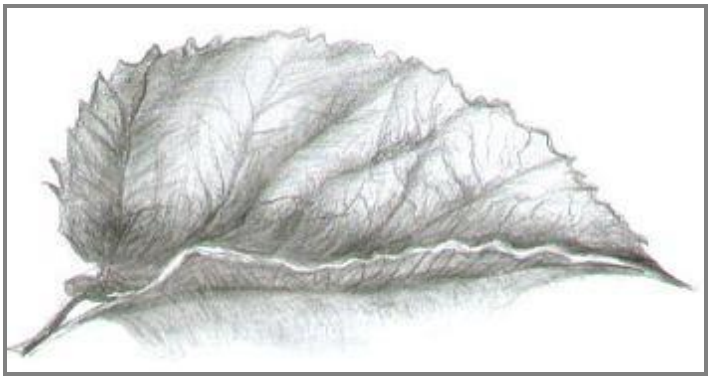

Şekil 1.5: Etüt örneği

Kullanılacak araç gereçler

- Resim kâğıdı (25)
- Resim kalemi (2B, 3B)
- Silgi
- Cetvel

Objelerden Etüt Uygulaması

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Kullanılacak araç gereci hazırlayınız.	
➢ Objeyi zemin üzerine yerleştirerek kompozisyon oluşturunuz.	➢ Kompozisyon kurallarını göz önünde bulundurunuz.
➢ Objenin eskiz çizimini yapınız.	➢ Objeyi dikkatlice inceleyiniz.

<table>
<tr><td></td><td> 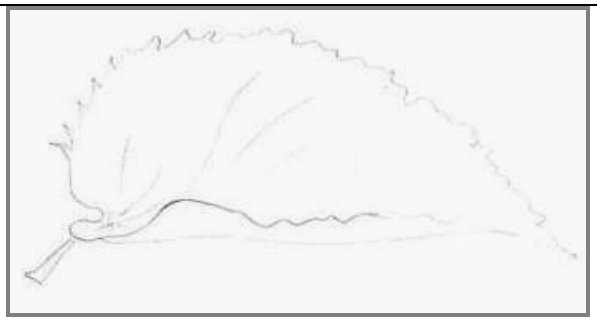 </td></tr>
<tr><td>➢ Kaleminizi biraz yan tutarak yumuşak gölgeleme yapınız.</td><td>➢ Gölgeleme yaparken yumuşak ve dairesel olmasına dikkat ediniz.</td></tr>
<tr><td>➢ Işığın geldiği yerleri açık, gölge olan yerleri koyu olarak belirginleştiriniz.</td><td>➢ Işığın geldiği alanı mümkün olduğunca açık bırakınız.
 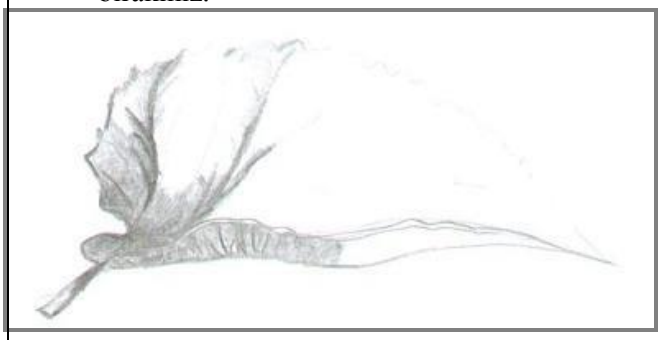 </td></tr>
<tr><td>➢ Son olarak objenin en koyu kısmını ve dış kenar çizgisini koyulaştırınız.</td><td></td></tr>
</table>

NOT: Farklı ışık değerleriyle farklı objeler çiziniz. Bu alıştırmalar sizin objelerle ışık-gölge, açık-koyu arasındaki ilişkileri anlamanızı kolaylaştırır.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşlarınızla değişerek değerlendiriniz.

	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1	Kullanılacak araç gereci hazırladınız mı?		
2	Kompozisyon oluşturdunuz mu?		
3	Objenin eskiz çizimini yaptınız mı?		
4	Gölgeleme yaparken yumuşak ve dairesel olmasına dikkat ettiniz mi?		
5	Işığın geldiği yerleri açık, gölge olan yerleri koyu olarak belirttiniz mi?		
6	Objenin en koyu ve dış kenar çizgisini koyulaştırdınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda "Hayır" şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız "Evet" ise "Ölçme ve Değerlendirme"ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. Büyüklük, nicelik, derece bakımından iki şey arasında, ya da parça ile tüm arasında bulunan bağıntının karşılaştırılması……..dır.
2. Renk kaygısı olmaksızın nesnelerin biçimlerini canlandıran resme …… denir.
3. Renkli etüd çalışmalarında ……**,** …….. ve…….teknikleri kullanılır.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

4. ( ) Kompozisyonda en önemli unsur, parçaların bir bütün oluşturması, birbirine uyumsuz ve yabancı olmasıdır.

5. ( ) Desen çiziminde kurşun kalem, kâğıt, obje, boya, fırça, silgi, pergel, gönye, cetvel kullanılır.

6. ( ) Eski işlemelerin desenlerinden yararlanırken bu işlemelerin desen, renk, iplik, kumaş ve işleme tekniğinin özelliklerinin bilinmesi önemlidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ– 2

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında, desenin orijinalliğini bozmadan, eski işlemelerden desen çizebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Müzelerden, antikacılardan ve dergilerden eski işleme deseni araştırınız.

2. ESKİ İŞLEMELERDEN DESEN ÇİZME

Resim 2.1: Eski işlemelerde desen

2.1. Desen Çiziminde Kullanılan Araç Gereçler

- Kurşun kalemler; sert (H), normal (HB) ve yumuşak (B) olmak üzere üç çeşittir.
- Kâğıtlar: resim kâğıdı, parşömen kâğıdı
- Pergel, cetvel, gönye
- Renkli boya kalemleri
- Eski işleme örnekleri

2.2. Eski İşlemelerin Önemi ve Özellikleri

Eski işlemeler geçmiş kültürümüzü ve yaşayışımızı bugüne taşıması açısından büyük önem taşır. Geleneksel biçimler, motiflerin Anadolu kadınının sanatsal anlatım gücüyle birleşmesi sonucunda oluşmuştur. Tekniğin ilerlemesi ve zevklerin değişmesine rağmen eski işlemelerin motif ve desenleri ilham kaynağı olmaya devam etmektedir.

2.2.1. Desen Özelliği

Eski işlemeleri incelediğimizde, desen özelliğini genellikle doğadan aldıkları görülmektedir. Türk kadını, doğada gördüğü, beğendiği her şeyi stilize etmiş ve renklendirmiştir. En çok görülen motifler; gül, lale, karanfil, sümbül, yasemin, şeftali çiçeği, narçiçeği motifleridir. Bunlar dışında daha birçok çiçek başarıyla kullanılmış, aynı zamanda nar, üzüm, karpuz, armut gibi meyveler de işlemelere konu olmuştur. Desenlerde, selvi, çam, çınar, söğüt, palmiye ağaçlarının da yeri önemlidir.

Yapraklar içine küçük çiçek motiflerinin yerleştirilmesi, içi tohumlu meyvelerin, ayrıntının değil de esas hatların ön plana çıkması, eski işlemelerin motif özelliğini teşkil eder. Çizgiler ince, zarif ve kıvraktır.

2.2.2. Renk Özelliği

Eski işlemelerde renk, desen kadar önemli yer tutmaktadır. Gök mavisi, beyaz, siyah, hardal rengi, yağ yeşili, mavi, krem, kahverengi, kiremit rengi, pembe, turuncu, zeytin yeşili, koyu yeşil, kızıl kahve gibi renkler yoğun bir şekilde kullanılmış, yüzyıllara göre farklılık göstermiştir. En sık kullanılan renk ise kırmızı olmuştur. Motifin doğal rengine her zaman uyulmamıştır. Mavi ağaçlar, kırmızı yapraklar, yeşil güller, mor deniz ortaya çıkmıştır. Bunun sebebi, sabah güneş doğarken etkili olan renklerin tercih edilmesidir. İşlemelerde genellikle pastel renkler kullanılmış, koyu renkler çerçeve ve damarlarda uygulanmıştır. Sim ve sırmaya da büyük ölçüde yer verilmiştir.

2.2.3. İplik Özelliği

Eski işlemelerde, işleme her zaman ipek iplikle yapılmıştır. Renk özelliğini bozmadan bugüne kadar gelişinin nedeni, ipliklerinin bitkisel boyalar ile boyanmasıdır. Aynı zamanda çok miktarda sim, sırma ve madeni tel kullanılmıştır.

2.2.4. Kumaş Özelliği

Eski işlemelerde genellikle ince desensiz keten kumaş, ipek kumaş, pamuklu dokumalar, bürümcük, atlas ve kadife kullanılmıştır.

İster keten, ister pamuklu, isterse ipek kullanılsın malzeme her zaman kendi doğal esmer renginde bırakılmış, asla ağartılmamıştır.

2.2.5. Uygulanan Teknik Özelliği

Eski işlemelerin tekniği konusunda şu bilgiler verilebilir. İşlemelerin tersi ve yüzü yoktur. İplikler son derece beceriyle gizli dikişle düğümlenir. Motifler, etrafından koyu kahverengi, siyah ya da motifin kendi renginin bir ton koyusu ile çerçevelenmektedir. Bu çerçeveye gözeme denir.

2.3. Desenin Birebir Aynısını Çizme (Röprodüksiyon)

Röprodüksiyon, bir sanat eserinin aslına sadık kalınarak taklidini yapma ya da çoğaltma işlemidir. Eski işlemelerden desen hazırlarken aynı şekilde desenin aslına sadık kalarak desene ekleme veya çıkarma yapmadan desen olduğu gibi çizilecektir.

2.4. Modernize Etme (Modernizasyon)

Sanat değeri olan eski eserlerin karakterini bozmadan yaşanılan çağa, kişinin zevkine ve sanat anlayışına uygun olarak yeniden düzenleme işlemine modernizasyon denir. Modernize yapmak için faydalanılan eserden, desen, renk ve kompozisyon bakımından özünü bozmadan yararlanılmalıdır.

2.5. Kompozisyon Hazırlama

Motif veya motiflerin, bir bütün oluşturacak biçimde düzenlenmesinde, uyum ve denge çok önemlidir. Motif veya motifler, ardı ardına, simetrik olarak bir noktadan çıkarak ya da geometrik biçimler içerisine yerleştirerek düzenleme yapabilir.

2.6. Kalıp Hazırlama

Kalıp hazırlarken ilk önce ürünün birebir ölçülerinde parşömen kâğıdı hazırlanır. Kâğıt üzerinde desen, kompozisyon ve kenar temizleme tekniği oluşturulur.

2.7. Renklendirme

Hazırlanan desenin kalıp üzerinde, işleme tekniğine, desene, kumaşa ve zevke uygun olarak kuru kalem veya guaj boya ile renklendirme yapılır.

2.8. Açık Koyu

Desenin ışık alan yerleri açık, koyu olan yerleri ise gölge ile renklerde tonlama yaparak desene derinlik verebiliriz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Eski İşleme Desenini Modernize Etme

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Eski işlemelerle ilgili araştırma yapınız.	➢ Müzelerden, antikacılardan ve dergilerden araştırma yapabilirsiniz.
➢ Desen çiziminde kullanılan araç gereci hazırlayınız.	➢ Uygun araç gereç kullanınız.
➢ Orijinal deseni çiziniz.	➢ Ürün üzerinden olduğu gibi çiziniz.
➢ Çizdiğiniz deseni modernize ediniz.	➢ Modernize ederken desen karakterinin bozulmamasına dikkat ediniz.

	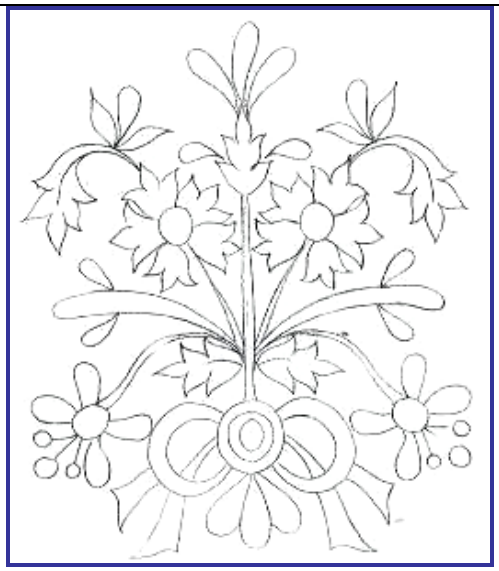
➢ Modernize edilen desenden kompozisyon oluşturunuz.	➢ Motifi bir bütün oluşturacak şekilde düzenleyiniz. 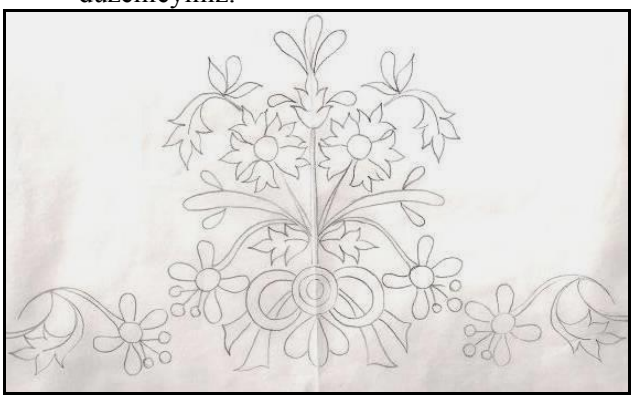
➢ Kompozisyonu kalıp üzerine çiziniz.	➢ Kalıbı doğru ölçülerde hazırlayınız. 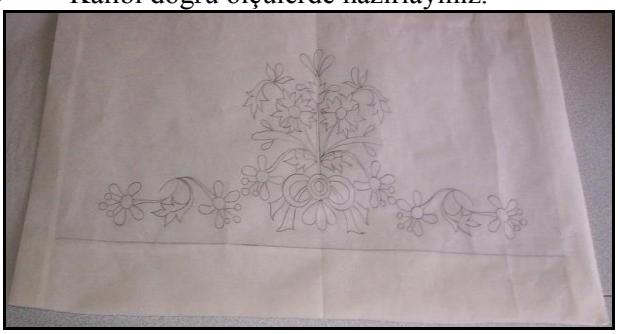
➢ Deseni renklendiriniz.	➢ Renk uyumuna dikkat ediniz.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri **Evet**, kazanamadığınız becerileri **Hayır** kutucuğuna (**X**) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

	Değerlendirme Ölçütleri	**Evet**	**Hayır**
1	Eski işlemelerle ilgili araştırma yaptınız mı?		
2	Desen çiziminde kullanılacak uygun araç gereci hazırladınız mı?		
3	Ürün üzerinden orijinal deseni çizdiniz mi?		
4	Desenin karakterini bozmadan modernize ettiniz mi?		
5	Kompozisyonu oluşturdunuz mu?		
6	Deseni kalıba çizdiniz mi?		
7	Renklendirmede, açık-koyu, ışık-gölge kullandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda "Hayır" şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız "Evet" ise "Ölçme ve Değerlendirme"ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıda yazılanlardan hangisi desen çiziminde kullanılan araç gereçlerden değildir?
A) Kurşun kalem B) Kâğıt C) Renkli boya D) Kasnak
2. Normal sertlikte olan kurşun kalemi, aşağıda yazılan harflerden hangisi tanımlar?
A) H B) B C) HB D) A
3. Aşağıda yazılanlardan hangisi eski işlemelerin teknik özelliklerindendir?
A) Gözeme yapmak B) Aplike yapmak
C) İşlemenin tersinin ve yüzünün farklı olması D) Kalıp hazırlama
4. Bir sanat eserinin aslına sadık kalınarak taklidini yapma ya da çoğaltma işlemi aşağıda yazılanlardan hangisidir?
A) Modernizasyon B) Röprodüksiyon C) Stilizasyon D) deformasyon

5. Sanat değeri olan eski eserlerin karakterini bozmadan yaşanılan çağa, kişinin zevkine ve sanat anlayışına uygun olarak yeniden düzenleme işlemi, aşağıda yazılanlardan hangisidir?

A) Röprodüksiyon B**)** Stilizasyon C) Modernizasyon D)Deformasyon

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ–3

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında, işleme tekniklerine göre desen çizebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- İşleme tekniklerinin desen özelliklerini araştırınız.

3. İŞLEME TEKNİKLERİNE GÖRE DESEN ÇİZME

3.1. Desen Araştırması

Her işleme tekniğinin desen özelliği farklıdır. Herhangi bir desene, istediğimiz işleme tekniğini uygulayamayız. İşlenecek deseni seçerken işleme tekniğine, kumaşa, kullanılacak yere ve zevke uygun olmasına dikkat edilmelidir.

Desen araştırması yaparken faydalanılacak kaynaklar şunlardır:

- Tabiattan (çiçek, ağaç, böcek gibi)
- Geometrik şekillerden (üçgen, kare, daire gibi)
- Çizilmiş desenlerden, desen kitaplarından
- Eski Türk işlemelerinden
- İşlenmiş ürünlerden
- Halı, kilim, kumaş vb. desenlerinden

3.2. Desen Çiziminde Kullanılan Araç Gereçler

Nakış kitapları, kalemler, parşömen kâğıdı, renkli boya kalemleri, cetvel, iletki, gönye, desen kitapları

3.3. İşleme Teknikleri

3.3.1. Basit Nakış İğne Tekniklerinin Desen Özelliği

Basit nakış iğneleri, çeşitli renk ve kalınlıktaki ipliklerin uzun, kısa, yuvarlak ve düz şekilde atılması ile işlenir. Çeşitli kalınlıktaki kumaşlar üzerine, kumaş iplikleri sayılarak veya kumaş üzerine çizilerek uygulanır. Geniş yüzeyli olmayan her desen üzerine uygulanabilir. Desenlerde çok ince detay bulunmaz. Sayılabilen kumaşlar üzerine uygulandığında desen kaygısı olmaz.

Resim 3.1: Kese

UYGULAMA FAALİYETİ-1

Basit Nakış İğne Teknikleri Deseni Hazırlama

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Desen araştırması yapınız.	➢ Basit nakış iğne tekniklerine uygun desen olmasına dikkat ediniz.
➢ Deseni çiziniz.	➢ Çizginin net olmasına dikkat ediniz.
➢ Kompozisyon oluşturunuz.	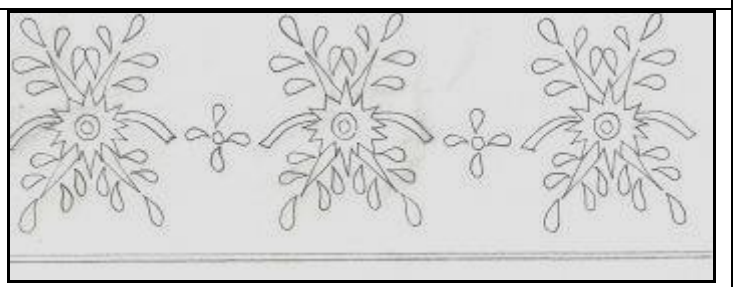
➢ Deseni renklendiriniz.	➢ Renk uyumuna dikkat ediniz.

	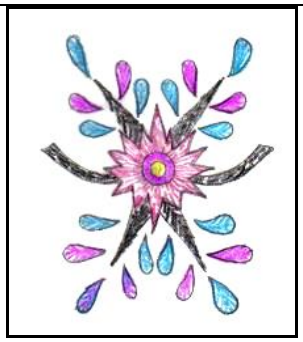

3.3.2. Türk İşinin Desen Özelliği

Türk işi iğneleri desen özelliğine göre sayılarak veya çizilerek uygulanır. Desen için genellikle tabiattan faydalanılır. En fazla kullanılan desenler çiçek (lale, gül, yasemin, karanfil, şeftali çiçeği, narçiçeği), yaprak, ağaç (selvi, çam, çınar, söğüt), meyve (nar, üzüm, karpuz, armut) ve geometrik desenlerdir.

Resim 3.2: Türk işi

UYGULAMA FAALİYETİ-2

Tür İşi Deseni Hazırlama

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Desen araştırması yapınız.	➢ Türk işi tekniğine uygun desen araştırınız.
➢ Deseni çiziniz.	➢ Deseni sert kurşun kalemle (HB) net çiziniz. 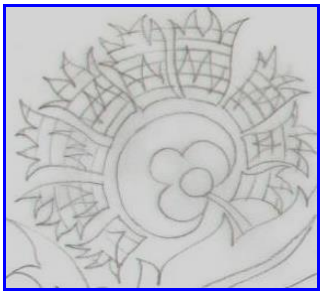
➢ Kompozisyon oluşturunuz.	
➢ Deseni renklendiriniz.	➢ Renklendirme yaparken tonlamaya dikkat ediniz.

3.3.3. Hesap İşinin Desen Özelliği

Resim 3.3: Hesap işi örneği

Hesap işi tekniği, ipliği sayılabilen kumaşlar üzerine yapılır. Desenlerde genellikle geometrik şekiller, hayvan resimleri, çiçekler, ağaçlar ve meyvelerden faydalanılmıştır.

UYGULAMA FAALİYETİ-3

Hesap İşi Deseni Hazırlama

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Desen araştırması yapınız.	➢ Hesap işi tekniğine uygun desen araştırması yapınız.
➢ Deseni çiziniz.	➢ Deseni milimetrik kâğıda renkli kalemlerle çiziniz. 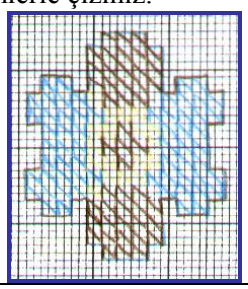
➢ Kompozisyon oluşturunuz.	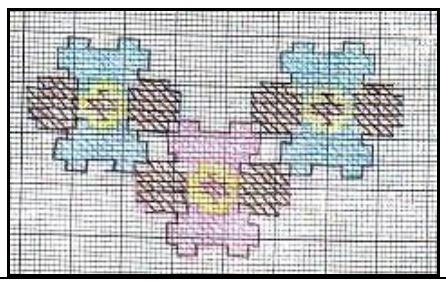

3.3.4. Maraş İşinin Desen Özelliği

Maraş işi deseni, yuvarlak hatlı, birbirine bağlantılı şekillerden oluşmuştur. Stilize edilmiş düz hatlı desenler kullanılır. Beyaz iş desenlerinden faydalanılır.

Resim 3.8: Maraş işi

UYGULAMA FAALİYETİ-4

Maraş İşi Deseni Hazırlama

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Desen araştırması yapınız.	➢ Maraş işi tekniğine uygun desen olmasına dikkat ediniz.
➢ Deseni çiziniz.	➢ Net çizgi çiziniz. ➢ Yuvarlak hatlarda şablon kullanınız.
➢ Kompozisyon oluşturunuz.	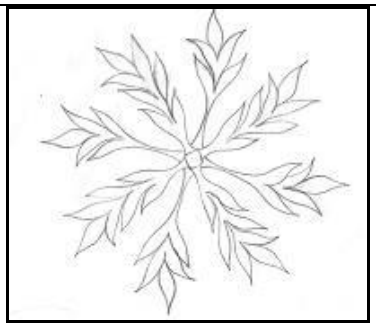
➢ Deseni renklendiriniz.	➢ Fona uygun renklendirme yapınız.

3.3.5. Çin İğnesinin Desen Özelliği

Çin iğnesi tekniği desenin yüzeyini tamamen kapatan renkli bir işlemedir. Desen için günlük yaşantılardan, doğadan ve efsanelerden faydalanılabilir. Büyük geniş yüzeyli desenler tercih edilir. Renkler doğadan olduğu gibi kopya edilmiştir.

Resim 3.12: Çin iğnesi

UYGULAMA FAALİYETİ-5

Çin İğnesi Deseni Hazırlama

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Desen araştırması yapınız.	➢ Çin iğnesi tekniğine uygun desen araştırınız.
➢ Deseni çiziniz.	➢ Çizgilerin net olmasına dikkat ediniz. 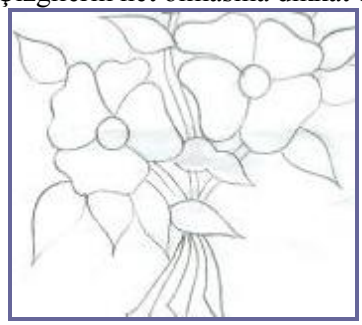
➢ Kompozisyon oluşturunuz.	
➢ Deseni renklendiriniz.	➢ Renklendirirken tonlama yapınız.

3.3.6. Aplikenin Desen Özelliği

Aplike tekniğinde ayrıntısı fazla olmayan, düz hatlı, geniş yüzeyli desenler kullanılır. Stilize edilmiş çiçek ve yaprak desenleri, geometrik şekiller, çocuk ve hayvan resimleri gibi desenlerden faydalanılır.

Resim 3. 17

UYGULAMA FAALİYETİ-6

Aplike Deseni Hazırlama

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Desen araştırması yapınız.	➢ Aplike tekniğine uygun desen araştırınız.
➢ Deseni çiziniz.	➢ Deseni net çiziniz.
➢ Kompozisyon oluşturunuz.	
➢ Deseni renklendiriniz.	➢ Fona uygun renklendirme yapınız.

3.3.7. Beyaz İşin Desen Özelliği

Beyaz iş tekniği birbirine bağlantılı, yuvarlak hatlı çiçek ve yaprak desenlerinden oluşur.

Resim 3.21: Beyaz iş

UYGULAMA FAALİYETİ-7

Beyaz İş Deseni Hazırlama

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Desen araştırması yapınız.	➢ Beyaz iş tekniğine uygun desen araştırınız.
➢ Kompozisyon oluşturunuz.	
➢ Deseni çiziniz.	➢ Deseni net çiziniz.

3.3.8. Antep İşinin Desen Özelliği

Antep işi iplik sayılarak ve çekilerek yapılır. Kumaşın iplikleri sayılarak uygulandığından geometrik formlarda kumaşa desen çizme kaygısı yoktur. Desenleri genelde geometrik şekillerden oluşur. Beyaz iş ve Türk işi desenlerinden de faydalanılır.

Resim 3.24: Antep işi

UYGULAMA FAALİYETİ-8

Antep İşi Deseni Hazırlama

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Desen araştırması yapınız.	➢ Antep işi tekniğine uygun desen araştırınız. 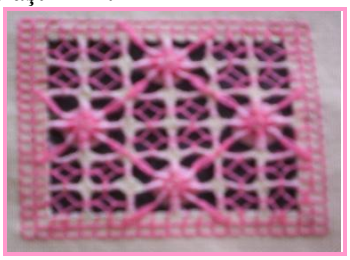
➢ Deseni çiziniz.	➢ Deseni milimetrik kâğıda uygulayacağınız renklerde çiziniz. 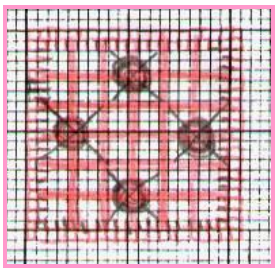
➢ Kompozisyon oluşturunuz.	

3.3.9. Kordon Tutturma ve Astragan İşinin Desen Özelliği

Küçük, geometrik, düz ve yuvarlak hatlı desenlere uygulanır. Dallarda kıvrımlarda, sap ve damarlarda kordon tutturma, çiçek ve yuvarlak hatlarda ise astragan tekniği kullanılır.

Resim 3.27: Astragan işi

UYGULAMA FAALİYETİ-9

Kordon Tutturma ve Astragan İşi Deseni Hazırlama

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Desen araştırması yapınız.	➢ Kordon tutturma ve astragan işi tekniğine uygun desen olmasına dikkat ediniz.
➢ Deseni çiziniz.	➢ Deseni net çiziniz. 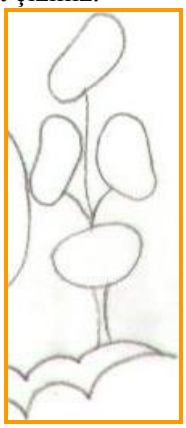
➢ Kompozisyon oluşturunuz.	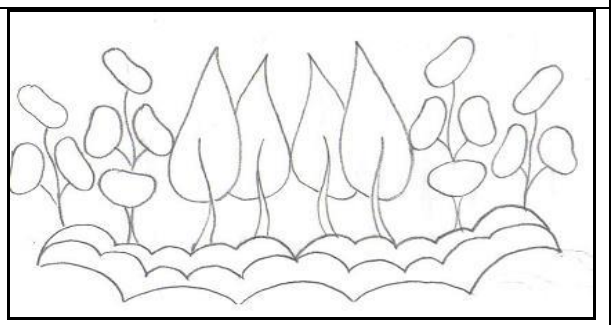

➢ Deseni renklendiriniz.	➢ Renk uyumuna dikkat ediniz. 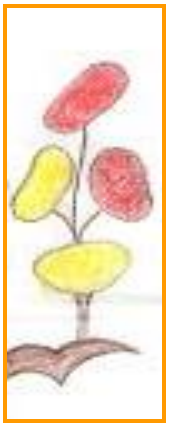

3.3.10. Kum İğnesinin Desen Özelliği

Nakışta kullanılan bütün desenlerde kum iğnesi tekniği uygulanabilir. Kıvrımlı, düz, geometrik ve yuvarlak hatlı desenlerde kullanılabilen bir tekniktir.

Resim 3.32: Kum işi

UYGULAMA FAALİYETİ-10

Kum İğnesi Deseni Hazırlama

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Desen araştırması yapınız.	➢ Kum iğnesi tekniğine uygun desen araştırınız.
➢ Deseni çiziniz.	➢ Yuvarlak hatlarda şablon kullanınız.
➢ Kompozisyon oluşturunuz.	
➢ Deseni renklendiriniz.	➢ Renk uyumuna, tonlamaya dikkat ediniz.

3.3.11. Pul Boncuk Dikiş Tekniklerinin Desen Özelliği

Motif veya su halinde işlenir. İşlenecek eşyanın bütün yüzeyini kaplayabilir. Beyaz iş, aplike, Çin iğnesi, basit nakış iğneleri gibi nakış desenlerinden faydalanılır.

Resim 3.36: Pul, boncuk

UYGULAMA FAALİYETİ-11

Pul Boncuk Dikiş Deseni Hazırlama

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Desen araştırması yapınız.	➢ Pul boncuk dikiş tekniklerine uygun desen araştırması yapınız.
➢ Deseni çiziniz.	➢ Deseni çiziniz.
➢ Kompozisyon oluşturunuz.	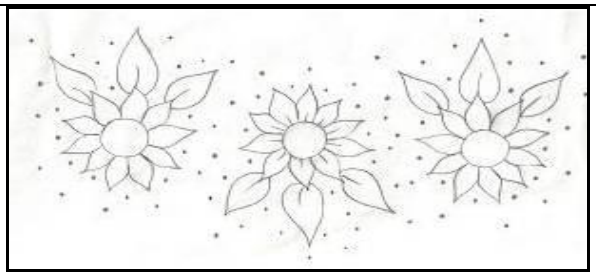
➢ Deseni renklendiriniz.	➢ Renk uyumuna dikkat ediniz.

3.4. Renklendirme

İşleme tekniğine, desen özelliğine, kullanım yerine ve zevkinize uygun guaj boya veya kuru kalem ile gerekli yerlerde tonlamaları gösteren renklendirme yapabilirsiniz.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri **Evet**, kazanamadığınız becerileri **Hayır** kutucuğuna (**X**) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

	Değerlendirme Ölçütleri	**Evet**	**Hayır**
1	Basit nakış tekniğine uygun desen araştırması yaptınız mı?		
2	Deseni çizdiniz mi?		
3	Renk uyumuna dikkat ettiniz mi?		
4	Türk işi tekniğine uygun desen araştırması yaptınız mı?		
5	Deseni çizdiniz mi?		
6	Kompozisyon oluşturdunuz mu?		
7	Renklendirirken tonlama yaptınız mı?		
8	Hesap işi tekniğine uygun desen araştırması yaptınız mı?		
9	Deseni milimetrik kâğıda renkli kalemlerle çizdiniz mi?		
10	Maraş işi tekniğine uygun desen araştırması yaptınız mı?		
11	Deseni çizdiniz mi?		
12	Kompozisyon oluşturdunuz mu?		
13	Renklendirme yaptınız mı?		
14	Çin iğnesi tekniğine uygun desen araştırdınız mı?		
15	Deseni net çizdiniz mi?		
16	Renklerde tonlama yaptınız mı?		
17	Aplike tekniğine uygun desen araştırması yaptınız mı?		
18	Deseni çizdiniz mi?		
19	Kompozisyon oluşturdunuz mu?		

20	Fona uygun renklendirme yaptınız mı?		
21	Beyaz iş tekniğine uygun desen araştırması yaptınız mı?		
22	Deseni net çizdiniz mi?		
23	Antep işi tekniğine uygun desen araştırması yaptınız mı?		
24	Deseni, milimetrik kâğıda renkli boya kalemleriyle çizdiniz mi?		
25	Blonya ve astragan işi tekniğine uygun desen araştırdınız mı?		
26	Deseni net çizdiniz mi?		
27	Kompozisyon oluşturdunuz mu?		
28	Renk uyumuna dikkat ettiniz mi?		
29	Kum iğnesi tekniğine uygun desen araştırdınız mı?		
30	Deseni çizdiniz mi?		
31	Kompozisyon oluşturdunuz mu?		
32	Renklendirmede renk uyumuna dikkat ettiniz mi?		
33	Pul boncuk dikiş tekniklerine uygun desen araştırdınız mı?		
34	Deseni net çizdiniz mi?		
35	Kompozisyon oluşturdunuz mu?		
36	Renk uyumuna dikkat ettiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda "Hayır" şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız "Evet" ise "Ölçme ve Değerlendirme"ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. Basit nakış iğneleri, çeşitli renk ve kalınlıktaki ipliklerin uzun, kısa, yuvarlak ve düz şekilde atılması ile işlenir. Çeşitli kalınlıktaki kumaşlar üzerine kumaş ipliklerini ……. veya kumaş üzerine …… uygulanır.
2. Türk işi iğneleri desen özelliğine göre sayılarak veya çizilerek uygulanır. Desen için genellikle …….. faydalanılır.
3. Hesap işi tekniği, …… kumaşlar üzerine sayılarak yapılır.
4. Maraş işi deseni, yuvarlak hatlı, birbirine bağlantılı şekillerden oluşmuştur. Stilize edilmiş düz hatlı desenler kullanılır …… desenlerinden faydalanılır.
5. Çin iğnesi tekniği desenin …… tamamen kapatan renkli bir işlemedir

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ– 4

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında ürüne uygun desen çizebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Ürün araştırması yapınız.
- Ürün çeşitlerine uygun kompozisyon ve kalıp tasarımlarını inceleyiniz.

4. ÜRÜNE UYGUN DESEN ÇİZME

4.1. Nakışlı Ürün Çeşitleri

İşleme, değişik materyaller üzerine yine değişik materyallerle düz veya kabarık değişik iğne teknikleri ile süslemelere denilmektedir. Dekoratif eşyalar, giyim ve tekstil alanlarına kadar oldukça geniş bir ürün çeşidinin üzerine uygulanabilir. Bunların belirlenmiş standart bir ölçüsü yoktur. Kullanım yerine, zamana, ihtiyaca, kişinin zevkine ve günün modasına göre değişik boyutlarda ürünler oluşturulmaktadır.

Resim 4.1: Nakışlı ürünler

4.1.1. Dekoratif Örtüler ve Ürünler

Ev içerisinde kullanılan aksesuarlarıdır (mobilya örtüleri, koltuk şalları, yatak takımları, dekoratif yastıklar, panolar, abajurlar, mücevher kutuları vb.). Modaya, zevke, kullanılan eşya çeşidine göre ihtiyacı karşılamak amacıyla istenilen ölçülerde hazırlanabilir. Kare, dikdörtgen, yuvarlak, oval ve üzerine yapılacak materyalin şekline uygun şekillerde düzenlenebilir.

4.1.2. Giyim ve Aksesuarları

Giyim ve aksesuarlarda ölçüler; kişinin vücut yapısına, zevkine ve modaya göre değişmektedir. Etek, ceket, pantolon, ayakkabı, çanta, şapka, fular, şal, takı vb.

4.1.3. Ev Tekstili

Ev tekstili içerisine dekoratif yastık ve minderler, perdeler, yatak örtüleri gibi ürünler girmektedir. Burada da ürünlerin ölçüleri; evin fiziki durumuna, günün modasına, kişinin zevkine ve ihtiyaca göre değişmektedir.

4.2. Kalıp Hazırlama

Kalıp hazırlama, yapılması düşünülen ürünün kumaş vb. malzemenin kesiminde kullanmak ve bitmiş şeklini görmek amacıyla yapılan ön hazırlıktır. Ürünün belirlenen ölçülerde ve şekilde parşömen kâğıdına hazırlanmasıdır. Kumaş ziyanını önlemek, ürünün bitmiş ölçüsünü görebilmek için gereklidir.

4.3. Kompozisyon

Kompozisyon, hazırlanan deseni ürün kalıbına yerleştirme aşamasıdır. Kompozisyon kurallarına uygun, bir bütün oluşturacak şekilde desenin kalıba yerleştirilmesidir.

4.4. Renklendirme

Yapılacak ürüne, desene, tekniğe, zevke ve alt yapıda kullanılacak malzemenin rengine uygun olarak guaj boya ve renkli kuru kalem ile renklendirme yapılmasıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Ürüne Uygun Desen Çizme

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Yapacağınız ürünü tespit ediniz.	➢ Kullanım alanına göre tespit ediniz.
➢ Ürünün ölçülerini belirleyiniz.	➢ Ölçülerin doğru olmasına dikkat ediniz.
➢ Kalıp hazırlayınız.	➢ Kalıbın ürünün ölçülerinde olmasına dikkat ediniz.
➢ Desen araştırması yapınız.	➢ Kullanacağınız yere ve yapacağınız ürüne uygun teknikte desen araştırınız.
➢ Desen çiziminde kullanılan araç gereci hazırlayınız.	➢ Uygun araç gereç kullanınız.
➢ Kompozisyonu oluşturunuz.	➢ Deseni kullanım alanına, kumaşa ve zevkinize uygun yerleştiriniz.
➢ Deseni kalıba çiziniz.	➢ Çizginin net olmasına dikkat ediniz. Yuvarlak alanlarda şablon kullanınız.
➢ Deseni renklendiriniz.	

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri **Evet**, kazanamadığınız becerileri **Hayır** kutucuğuna (**X**) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

	Değerlendirme Ölçütleri	**Evet**	**Hayır**
1	Yapacağınız ürünü tespit ettiniz mi?		
2	Ürünün ölçülerini belirlediniz mi?		
3	Kalıp hazırladınız mı?		
4	Desen araştırması yaptınız mı?		
5	Uygun araç gereç kullandınız mı?		
6	Kompozisyon oluşturdunuz mu?		
7	Deseni kalıba çizdiniz mi?		
8	Deseni renklendirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda "Hayır" şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız "Evet" ise "Ölçme ve Değerlendirme"ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Değişik materyaller üzerine yine değişik materyallerle düz veya kabarık, değişik iğne teknikleri ile yapılan süslemelere ne denilmektedir?
A) İşleme B) Nakış C) Suzene D) Aplike

2. Yapılması düşünülen ürünün kumaş vb. malzemenin kesiminde kullanmak ve bitmiş şeklini görmek amacıyla yapılan ön hazırlıktır. Yukarıdaki tanımın karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Biçki B) Kalıp hazırlama C) Kompozisyon D) Desen çizme
3. Hazırlanan deseni, ürün kalıbına yerleştirme aşamasıdır. Yukarıdaki tanımın karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Modernizasyon B) Aplikasyon C) Stilizasyon D) Kompozisyon

4. Yapılacak ürüne, desene, tekniğe, zevke ve alt yapıda kullanılacak malzemenin rengine uygun olarak guaj boya ve renkli kuru kalem ile renklendirme yapılmasına denir. Yukarıdaki tanımın karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Süsleme B) İşleme C) Renklendirme D) Kalıp hazırlama
5. Nakışlı ürünler oluşturulurken aşağıda yazılanlardan hangisi dikkate alınmaz?
A) Kullanım yeri ve zamanı
B) İhtiyaç
C) Kişinin zevki ve günün modası
D) Ürünün değeri

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise "Modül Değerlendirme"ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. ……. desenin kurşun kalem, kömür kalemle ışık gölge ve kontur çalışmasıdır.
2. …….. daha çok eski Türk işlemelerinde, halı, kilim, sumak gibi tekniklerin süslemesinde kullanılmıştır
3. İşleme tekniğine, desen özelliğine, kullanım yerine ve zevkinize uygun guaj boya veya kuru kalem ile gerekli yerlerde tonlamaları gösteren …….. yapabilirsiniz.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

4. ( ) Eski işlemeler incelendiğinde, desen özelliğini genellikle doğadan aldığı görülmektedir.

5. ( ) Motif veya motifler, ardı ardına, simetrik olarak bir noktadan çıkarılarak ya da geometrik biçimler içerisine yerleştirilerek düzenleme yapılabilir.

6. ( ) Çin iğnesinde renkler doğadan olduğu gibi kopya edilmez.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

UYGULAMA SORUSU

Müze ve antikacılardan desen araştırması yaparak desenin orijinalliğini bozmadan modernize ediniz. Modernize ettiğiniz deseni belirlediğiniz ölçülerdeki kalıp üzerine kompozisyon oluşturarak renklendiriniz.

İşlem Basamakları	
1.	Müze ve antikacılardan desen araştırması yapınız.
2.	Desen çiziminde kullanılan araç gereci hazırlayınız.
3.	Deseni oluşturunuz.
4.	Desenin karakterini bozmadan, kendinize göre yeniden düzenleyiniz ve modernize ediniz.
5.	Oluşturduğunuz desenden kompozisyon hazırlayınız.
6.	Deseni kalıp üzerine çiziniz.
7.	Deseni tekniğe uygun açık koyu, ışık gölge ile renklendiriniz.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri **Evet**, kazanamadığınız becerileri **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1	Müze ve antikacılardan desen araştırması yaptınız mı?		
2	Desen çiziminde kullanılan araç gereci hazırladınız mı?		
3	Taslak çizim yaptınız mı?		
4	Deseni oluşturdunuz mu?		
5	Deseni tekniğine uygun modernize ettiniz mi?		
6	Kompozisyon hazırladınız mı?		
7	Deseni kalıp üzerine çizdiniz mi?		
8	Renklendirmede ışık-gölge kullandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda "Hayır" şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız "Evet" ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARI

ÖĞRENME FAALİYETİ 1'İN CEVAP ANAHTARI

1	**Ölçü oran**
2	**Desen**
3	**Kara kalem, guaj boya, kuru kalem**
4	**Y**
5	**D**
6	**D**

ÖĞRENME FAALİYETİ 2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	**D**
2	**C**
3	**A**
4	**B**
5	**C**

ÖĞRENME FAALİYETİ 3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	**Sayarak , çizerek**
2	**Tabiattan**
3	**İpliği sayılabilen**
4	**Beyaz iş**
5	**Yüzeyini**

ÖĞRENME FAALİYETİ 4'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	**A**
2	**B**
3	**D**
4	**C**
5	**D**

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	**Karakalem**
2	**Geometrik şekiller**
3	**Renklendirme**
4	**D**
5	**D**
6	**Y**

KAYNAKÇA

- ULLA THER, **Eski Türk İşlemeleri**, Yeni Çığır Kitapevi.
- KORKUSUZ YÜKSEL Süheyla, **Nakış,** Temel Ders Kitabı, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1980.